

LBRIS

We know
books

Doru Ștefan

DRUMUL SPRE COROANĂ

STORY CRAFT
P U B L I S H I N G

PROLOG

Viitorul... Așa cum ar putea fi... Acesta este Darul meu, să știu cât de măreață poate deveni această țărișoară. Însă este și blestemul meu, să știu cât de ușor poate fi uitată de istorie. Mi-au luat mii de ore de navigat căile posibilelor viitoruri și zeci de ani să pregătesc scena, atât cât am putut. Mi-e groază, căci știu cât de multe pot merge prost și cât de mică e șansa de succes... și cât de puține pot face eu ca să schimb lucrurile.

Îmi pare rău, băiete! Mi-ar fi plăcut să fie o cale mai ușoară.

UNU

“Și de ce tocmai în noaptea aceasta?” întreabă cineva din alaiul domnitorului. Soțul ei zâmbeste celor din jurul său și le răspunde cald:

“Pentru că într-o noapte, iarna se sfârșește, iar primăvara își deschide zori. Precum și țara noastră a ieșit din iarna cea grea de până mai ieri și a pășit în primăvara înfloritoare a noii domnii.”

Își ridică privirea pentru că ar vrea să adauge și ea ceva, dar căutătura rece a lui Bogdan o amuțește. Unii dintre boierii adunați aplaudă, în timp ce alții ridică ulcelele sau cupele. Zâmbetul soțului ei revine imediat când închină cu supușii lui, dar ea rămâne cu un gust amar în gură și gheață în suflet... Un personaj la marginea scenei. La scurt timp după ce a urcat

pe tron, între ei totul s-a schimbat, iar acum abia dacă o mai bagă în seamă.

Un tremur de frig o cuprinde întrucât iarna încă nu a trecut complet, iar iăntunericul s-a lăsat devreme. Ar fi vrut să își îmbrace cojocul cel gros, dar soțul ei a insistat să își ia o rochie care să îi pună în evidență corpul suplu. De parcă ar fi o păpușă, expusă privirilor, dar goală de cuvinte. Pe deasupra nu are decât o bundiță din blană de miel și o năframă ce îi acoperă umerii și brațele. Și-a lăsat desfăcut părul castaniu, lung și bogat, care îi pune în evidență ochii verzi. Arată bine pentru cei peste treizeci de ani pe care îi are, chiar dacă nu se simte cel mai comod în ținuta aceasta. E unul dintre principalele motive pentru care a luat-o de soață. Asta și familia din care provine.

Încearcă să revină în prezent și să prindă discuția în care sunt angajați mai-marii curții domnești: “Vreme tulbure trăim, fraților. Noroc că osmanii¹-s prinși cu alte griji,” spune tânărul boier Hâncu. E înalt și frumușel la față, dar de când cu accidentul de călărie, umblă încovoiat. “Și la ce vă referiți, cinstite boier?” zice ea curioasă. Tânărul ridică din sprâncene, surprins să o audă vorbind, iar Bogdan se încruntă. În schimb, bătrânul boier Miclescu îi răspunde: “Am auzit că pus-au gând rău marelui oraș al lui Constantin.” Ochii lui, de obicei ageri, sunt cam înceți la ora aceasta. Ziua a fost lungă și petrecerea se apropie de final. S-au băut butoaie de vin în poiana aceasta, azi. “Tânărul sultan are gânduri mari și se cade numaidecât să dovedească prin fapte de vitejie, altminteri zilele în fruntea

imperiului îi vor fi scurtate,” revine Hâncu plin de elan.

Discuția e aprinsă, iar boierii se întrec în a arăta care e mai deștept și mai informat. Soțul ei o trage deoparte și îi spune apăsător: “De vrei să grăiești, fă-te măcar de folos. Mergi și înduplecă-l pe Stejăroiul să mă sprijine.”

Pentru o clipă, o răceală subțire ca o lamă de brici îi urcă pe șira spinării, căci știe care e reputația bătrânului boier despre care vorbește domnitorul. Însă, totodată, simte că nu poate ceda, așa că își ridică bărbia, face o mică plecăciune și se întoarce pe călcâie.

Bogdan a fost furios când i-a spus că vrea să se implice mai mult în viața Curții. Iar acum o pedepsește în mijlocul petrecerii. Însă e hotărâtă să nu se dea bătută. Palmele îi sunt transpirate: s-a ferit până acum cât a putut de viața socială, căci nu îi vine deloc ușor să intre în vorbă cu oamenii, dar își încleștează pumnii și s trânge din dinți. Îi va dovedi că are valoare. Și așa, poate ceva se va mai putea salva din căsnicia lor.

Privește în jur la marea de oameni care o înconjoară. Poiana imensă de la miazăzi de castel e plină, majoritatea boieri cu doamnele și unii dintre copiii lor. Cu toate că lumea o cam ignoră în diferite cercuri din diferite motive, totuși îi e bine aici, căci nimeni în jur nu are arme. Nimeni, nici măcar Vodă nu are sabie la el. Poiana e doar pentru invitați, dar la marginea poienii, în pădure, sunt oștenii lui Bogdan. Intrarea se face doar dinspre miazănoapte, dinspre castel, și toată lumea e verificată cu atenție.

Se plimbă printre invitați, căutându-l pe boierul Stejăroiul. Câmpul e înțesat de focuri mari cu vetre înalte de bolovani,

care au ars toată ziua. De săptămâni bune se pregătește această petrecere, iar depozitele de lemne s-au făcut din vară, ca să aibă timp să se usuce bine. Unele dintre focuri sunt doar pentru a încălzi invitații, altele sunt pentru gătit. În apropierea unora dintre cele mai mari se află câte o vatră mai mică în care, folosind doar jar, se prădesc la rotisor, încetișor, tot soiul de cărnuri. Sunt cinci asemenea locuri cu bunătăți și le-a vizitat pe fiecare măcar ca să guste: într-unul se prăjește un vițel, în altul câțiva porci de lapte, într-al treilea se învârte un stol de prepelițe, iar în ultimele două, o capră neagră de munte și un mistreț, vânat de însuși Vodă și fiul lui. *Fiul lor*. Între vetre se află mesele, pline de telemea, caș, urdă, unt și smântână, legume și mămligă de mei. Slugile aleargă de la o masă la alta, pregătind bucatele, ducând și aducând blidele — unii le spală, alții le împart — iar invitații mănâncă, vorbesc, râd și beau. Butoaie de vin și țării se golesc la rând.

Oamenii se simt bine, în siguranță, datorită încă uneia dintre nenumăratele idei bune ale preafericitului Manoil, primul dintre sfernicii soțului ei. Nu se întâmplă des ca lumea să fie așa relaxată în restul timpului. Echilibrul e delicat în țară. Și poate de aceea, între mese se plimbă, aleși pe sprânceană, neînarmați și totuși periculoși, oamenii lui Iliaș, șeful gărzii lui Bogdan. Veteranul a insistat să fie lăsați să aibă la ei sabie sau măcar pumnal, dar Vodă s-a opus categoric. A spus că vrea să arate că lucrurile sunt sigure și nu e nevoie de arme pentru asta. Dar i-a lăsat să se plimbe printre invitați pe Iliaș și câțiva dintre feciorii lui. Tot oamenii lui sunt cei care îi verifică pe toți cei care intră în poiană și se asigură că nu sunt înarmați.

Se îndreaptă spre cel mai apropiat grup. S-au adunat aici marii bârfitori, snobii și petrecăreții. Își așează un mic zâmbet pe față, însă boierii și doamnele abia dacă întorc capul spre ea. Știe că dacă ar încerca să intre în vorbă aici, cuvintele ei ar fi un foșnet între frunze. Urmărește câteva fire de discuție, dar nu reușește nicicum să își introducă întrebarea, să afle de Stejăroi, așa că se hotărăște să caute o față mai prietenoasă.

În capătul de răsărit al poienii veselie și muzica sunt în toi. Tinerii și copiii învârt niște hore de-ți e mai mare dragul. Mai vin prin mulțime câte doi-trei și mai trag câte o pereche sau câte o domnișoară la dans. A fost și ea de câteva ori pe-acolo în seara aceasta, și plănuiește să mai meargă. Îi place să danseze și tinerii o acceptă fără să o judece. Cu siguranță și fiul ei e pe-acolo, în mijlocul acțiunii.

Din reverie o scoate, într-adevăr, o față prietenoasă. Mitropolitul Manoil, conducătorul bisericii și cel mai iubit sfetnic al soțului ei, ascultă cu nerăbdare discuția din grupul în care e, bătând din picior și numărând iute la mătânii. Cu părul grizonat, dar perfect îngrijit, barba mai mult albă și doar mustața puțin neagră pe ici, pe colo, burta rotundă și ochii cărora nu le scapă nimic, preafericitul Manoil e un simbol al înțelepciunii. Ei îi e tare drag și îl simte ca pe un tată adoptiv aici, la Curtea soțului ei. Cu zâmbetul lui împăciuitor și mereu cu o vorbă bună, a făcut-o de nenumărate ori să se simtă mai puțin stingheră aici, departe de casa ei natală. Toată lumea la Curte îi ascultă sfatul și îndemnurile.

Se îndreaptă spre dânsul, iar acesta o observă la rândul-i.

“Seară bună, aleasă doamnă,” se înclină acesta.

“Sărut mâna, părinte,” îi răspunde și ea, și se apleacă să îi pupe mâna.

“Cum te afli, copila mea? Încotro te grăbești așa hotărâtă?” o întreabă acesta, zâmbind larg, deși ochii îi fug grăbiți peste umărul ei.

“Îl caut pe boierul Stejăroi, sfinția ta. Nu l-ați zărit, poate, pe undeva?”

Bătrânul preot își mângâie barba fără să o privească în ochi, se uită nerăbdător peste umăr, după care o luminează și se așează pe chip:

“La carnea de mistreț se află,” îi zice, arătând cu degetul una dintre vetrele mai mari. “Acolo l-am zărit în urmă cu puțină vreme.”

Își întoarce privirea pentru o clipă spre focul indicat, iar când revine, mitropolitul îi ia, părintește, mâinile într-ale lui. Un val de căldură și de liniște se așterne peste ea. Când sfinția sa e aproape, nimic nu o sperie. Însă acesta rupe vraja momentului prea repede când îi spune grăbit:

“Să-mi fie cu iertare, dar se cade să vă las acum.” Și, fără să mai aștepte un răspuns, face o mică plecăciune și se pierde în mulțime.

E mirată de purtarea mitropolitului, căci nu își amintește să îl fi văzut atât de grăbit vreodată, dar gândul i se întoarce la boierul Stejăroi. Trage aer în piept pentru a se îmbărbăta și pornește spre locul indicat, înainte să-și piardă curajul și să se răzgândească.

Își găsește ținta lângă vatra focului, ciugulind la resturile unei hălci de carne întinse alături de mămăligă pe un

cârpător². Înalt și solid, cu o burtă respectabilă pentru cei cincizeci și ceva de ani pe care îi are, boierul Stejăroiului privește încruntat și atent spre grupul lângă care se află, dar din care, de fapt, nu face parte. Se apropie și ezită o clipă înainte să își ia inima în dinți.

“Să trăiți, boier Stejăroiule. Cum vă place petrecerea?”

“Să trăiți, doamnă. Mare rușine! Au stricat fără cruțare poiana toată. Aprins-au și câte focuri, lăsând cicatrici pe obrazul pământului.”

Nici nu-i de mirare că e singur. De ce trebuie să vorbească tocmai cu el? E aspru precum scoarța copacului căruia îi poartă numele. De fapt, e un mare admirator al plantelor. În special al celor otrăvitoare, se zice pe la Curte. Are limba înmuiată în mătrăgună și îi plac mai mult copacii decât oamenii.

“Dar de pricina ospățului ce ziceți?”

“Doi ani de domnie. Puteau fi și mai răi decât au fost,” mormăie bătrânul în barba lui lungă și sură. Venind de la el, e o adevărată laudă, însă își dă seama că dialogul lor nu va duce nicăieri. O parte din ea ar vrea să încheie această discuție, însă rămâne acolo, căutând un fir de prietenie pe care bătrânul nu pare dispus să îl ofere.

Din gânduri o trezește o liniște nefirească ce se așează peste poiană și un val rece parcă trece prin mulțime.

2 Fund de lemn, tocător

Șușotelile celor mai curioși sunt singurele care se mai aud, iar sunetul veseliei de mai devreme se transformă într-un vuiet înfundat, ca un avertisment mut. În aer e o apăsare ca înaintea unei furtuni. Pielea i se zburlește. Oaspeții schimbă priviri scurte, speriate, și prea multe perechi de ochi se îndreaptă spre ea, în așteptarea unui răspuns. Ea, însă, își întoarce privirea spre pământ.

“Ce se petrece? Cine-și face arătare?” întreabă derutați cei din juru-i.

“E Petru. Fratele Măriei Sale Vodă,” spune cineva.

“Frate? Nu știam că are frate,” întreabă Sofia, tânărupâneară a boierului Cazacu, întorcându-și ochii mari și albaștri spre ea.

“Frate doar pe jumătate,” îi răspunde ea fără tragere de inimă. “Și nu jumătatea cea bună...”

Doar dinspre miazănoapte, de la intrarea în poiană, se aud voci ridicate în veselie. E Petru care râde și urlă în gura mare împreună cu grupul care îl înconjoară. Se clatină, nesigur pe picioare, și gesticulează larg.

Se îndreaptă spre Bogdan, la fel ca Iliș și o parte dintre ficiorii lui. Copiii care până acum alergau și își vedeau de ale lor, se adună în grabă, dar în liniște pe lângă părinți. Atât de absorbită e la ce se întâmplă încât e surprinsă când cineva o ia de mână.

“Măicuță, ce se petrece? Cine a sosit?” o întreabă fiul ei.

cârpător². Înalt și solid, cu o burtă respectabilă pentru cei cincizeci și ceva de ani pe care îi are, boierul Stejăroiu privește încruntat și atent spre grupul lângă care se află, dar din care, de fapt, nu face parte. Se apropie și ezită o clipă înainte să își ia inima în dinți.

“Să trăiți, boier Stejăroiu. Cum vă place petrecerea?”

“Să trăiți, doamnă. Mare rușine! Au stricat fără cruțare poiana toată. Aprins-au și câte focuri, lăsând cicatrici pe obrazul pământului.”

Nici nu-i de mirare că e singur. De ce trebuie să vorbească tocmai cu el? E aspru precum scoarța copacului căruia îi poartă numele. De fapt, e un mare admirator al plantelor. În special al celor otrăvitoare, se zice pe la Curte. Are limba înmuiată în mătrăgună și îi plăc mai mult copacii decât oamenii.

“Dar de pricina ospățului ce ziceți?”

“Doi ani de domnie. Puteau fi și mai răi decât au fost,” mormăie bătrânul în barba lui lungă și sură. Venind de la el, e o adevărată laudă, însă își dă seama că dialogul lor nu va duce nicăieri. O parte din ea ar vrea să încheie această discuție, însă rămâne acolo, căutând un fir de prietenie pe care bătrânul nu pare dispus să îl ofere.

Din gânduri o trezește o liniște nefirească ce se așează peste poiană și un val rece parcă trece prin mulțime.

Șușotelile celor mai curioși sunt singurele care se mai aud, iar sunetul veseliei de mai devreme se transformă într-un vuiet înfundat, ca un avertisment mut. În aer e o apăsare ca înaintea unei furtuni. Pielea i se zbârleşte. Oaspeții schimbă priviri scurte, speriate, și prea multe perechi de ochi se îndreaptă spre ea, în așteptarea unui răspuns. Ea, însă, își întoarce privirea spre pământ.

“Ce se petrece? Cine-și face arătare?” întreabă derutați cei din juru-i.

“E Petru. Fratele Măriei Sale Vodă,” spune cineva.

“Frate? Nu știam că are frate,” întreabă Sofia, tânăra jupâneasă a boierului Cazacu, întorcându-și ochii mari și albaștri spre ea.

“Frate doar pe jumătate,” îi răspunde ea fără tragere de inimă. “Și nu jumătatea cea bună...”

Doar dinspre miazănoapte, de la intrarea în poiană, se aud voci ridicate în veselie. E Petru care râde și urlă în gura mare împreună cu grupul care îl înconjoară. Se clatină, nesigur pe picioare, și gesticulează larg.

Se îndreaptă spre Bogdan, la fel ca Iliș și o parte dintre ficiorii lui. Copiii care până acum alergau și își vedeau de ale lor, se adună în grabă, dar în liniște pe lângă părinți. Atât de absorbită e la ce se întâmplă încât e surprinsă când cineva o ia de mână.

“Măicuță, ce se petrece? Cine a sosit?” o întreabă fiul ei.

Are părul blond, lung, transpirat și lipit de cap, iar ochii albaștri caută atenți și speriați în jur. Îi ajunge până la piept și e subțirel, numai sufletul de el. Pentru doisprezece ani, e mic de statură, ca toți cei din neamul ei. A ținut-o tot într-un joc și într-o alergătură toată ziua, iar hainele îi sunt ude learcă.

“E Petru,” îi răspunde în șoaptă.

“Fratele tatei? Ce caută aici? Cine l-a poftit?”

“S-a poftit singur. Pestriț lucru, dar pesemne vrea să-i strice tatălui tău petrecerea. Stai lângă mine și fii atent,” îi spune, trăgându-l ușor spre ea, dar degetele i se încleștează pe umărul băiatului atât de tare încât acesta se foiește. Simte nevoia să-l ascundă, să-l bage în faldurile rochiei sale.

Bogdan se zburlește, iar Iliaș se încordează și e într-o clipă lângă stăpânul său. Soldatul e de înălțime medie, cu părul scurt și barbă deasă. Dacă l-ai privi de departe, nu ai da doi bani pe el. Dar dacă te-ai apropia, ai vedea că, deși e trecut bine de prima tinerețe, corpul îi arată ca al unui luptător mult mai tânăr, nu e solid, dar mușchii îi sunt ca niște noduri pescărești. Iar dacă te-ai apropia și mai mult, i-ai putea remarca cicatricile, în special cea care îi pornește de deasupra ochiului stâng și i se termină pe obraz. Semnul îi dă un aer periculos, iar privirea rece îți pătrunde până în adâncul sufletului. Oamenii săi, amestecați printre invitați, se apropie atenți în jurul lui Vodă. Petru râde tare, aruncându-și mantia într-un gest sfidător.

“Zici că-și marchează locul,” spune ea și e surprinsă că a făcut-o cu voce tare. Unii dintre petrecăreții aflați în jur par să se ascundă în spatele ei. Ceva nu e bine! Simte asta, deși nu știe de ce.

Fratele soțului ei apucă o cupă cu vin de pe masa din apropiere, vărsând câteva picături pe mâneca unui oaspete de lângă el. O ridică spre Bogdan și înclină capul într-un salut prea lent, cu un zâmbet strâmb. În jurul lui, boierii se dau înapoi, unii ducându-și mâna din obișnuință la săbiile pe care acum nu le poartă.

“Frate! Nu ai fost poftit,” îi strigă soțul ei.

“De când fratele însuși al lui Vodă are nevoie de poftire ca să vie la ospățul țării? Nu a împlinit regatul tău doi ani? Nu-s boierii toți chemați să ia parte?” Vocea lui Petru răsună puternic, tăind aerul. Vorbește tare, pentru întreaga mulțime. Și, își dă ea seama, fără rotunjimea dată limbii de alcool.

Pășește în față, ieșind din rândul petrecăreților, trebuie să facă ceva. Îl prinde pe soțul ei de braț, strângându-l cu putere.

“Bogdane,” îi șoptește urgent, cu vocea găuită, “nu te lăsa târât în asta. E o capcană.”

Soțul ei nici nu o privește. Mușchii îi sunt încordați ca niște arcuri și nu dă niciun semn că ar auzi-o. Își smulge brațul din strânsoarea ei și o respinge cu o mișcare bruscă.

“Spune-ți vorbele și pleacă. Știi bine că nu ești binevenit,” îi strigă domnitorul oaspetelui nepoftit.

Ea se retrage, iar inima îi bate nebunește. A încercat. A încercat, dar nu îl poate opri pe Bogdan. Privește în jur, după care îl trage pe fiul ei, pas cu pas, în spatele lui Andrei, unul dintre băieții lui Iliaș, ținându-l pe copil lipit de ea.

Vocea lui Petru tună:

“Ascultați-mă bine, voi, adunați aici! Fratele nostru, Bogdan Vodă, își mână țara spre pieire! Și pentru ce? Pentru că nu știe a cinsti pe cei puternici!”